46ste jaar. — Nr 142. Dinsdag 28 November 1899.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's zondags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **25** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen het blad : **1** fr. den drukregel.

De personen die een ABONNEMENT nemen aan den **POSTRIJDER** *voor het jaar 1900, zullen het blad* KOSTELOOS *ontvangen van den dag hunner inschrijving tot aanstaande Nieuwjaar.*

TONGEREN, DEN 28ⁿ NOVEMBER 1899.

Senaat.

De Senaat is bijeengetreden tegen woensdag 6ⁿ December.

NIEUWS
uit de stad en de omstreken

Paardenmarkt *te TONGEREN*, DONDERDAG **21ⁿ** DECEMBER.

CORTESSEM. — Door ministerieel besluit van 4 dezer, is een kostelooze leergang van landbouw te Cortessem ingericht voor den aanstaanden winter.

Hij zal gegeven worden door M. Spyrinckx, leeraar te Hasselt en M. Schouls, onderwijzer te Romershoven, en bestaan uit 12 lessen.

Deze lijst leergang is vastgesteld voor de volgende gemeenten :

Veulen, Heers, Niel-St-Truiden, Ryckel, Sint-Lenaerts, Wilderen, Wonck en Zepperen.

WALTWILDER. — Eene Heilige Missie zal alhier op 1ⁿ December gepredikt worden en ongeveer negen of tien dagen duren.

HERDEREN. — De maatschappij van onderlingen Bijstand « *Spaarzaamheid en Voorzichtigheid* » alhier den 25 Juli 1899 opgericht, geniet reeds de wettelijke erkenning. Tot hiertoe heeft het volk nog maar weinig de overgroote voordeelen deer nuttige instelling, want op heden maken slechts 174 deelgenoten van nuttige pensioenkas.

HAMONT. — Vrijdag 17 om 5 ure namiddag, is er een draaiwagen, geladen in onze spoorwegstation, voorgevallen. Een hollandsche spoorwegbeambtenaar ging over de rails om zijnen trein te nemen, doch had ongelukkiglijk een aankomend goederentrein niet bemerkt. De ongelukkige werd overreden en was op den slag gedood. H. wonnet te Roermond, was gehuwd en vader van nog 4 kleine kinderen.

DIEPENBEEK. — Woensdag 15 namiddag vond een der religieuzen van het klooster, eene jonge Engelsche juffrouw bewusteloos, aan den voet van den trap, in eenen bloedplas liggen. Zij was maar boven gegaan om haar werk te halen en had zich, volgens all waarschijnlijkheid over de leuning van den trap willen laten afglijden, iets wat zij negal meermaals deed, niettegenstaande alle bestrijding en herhaalde bestraffing. Zij is erg aan het hoofd gewond en had des anderdaags nog niet het bewustzijn terug gekregen. Eene les voor de wispelturige jeugd.

MAESEYCK. — Er is spraak dat de gemeenteskiezing van Maeseyck zal vernietigd worden.

De Bestendige Deputatie van Limburg heeft echter tot nu toe, nog geene beslissing genomen.

Het is in alle geval zeker dat in den uitslag geene onregelmatigheid heeft plaats gehad ; het schijnt echter dat het bureel niet volgens de vereischten der wetsmengeseld is geweest.

De Limburgsche stoomtramwegen hebben in de maand Sept mber opgebracht :

Burg-Leopold-Bree-Maeseyck, fr.	11,412.41
Gloes-Maastricht, fr.	5248.19.
St-Truiden Oreye fr.	6529.65
Tongeren-Lanaeken, fr.	6658.85.
Tongeren-Fexhe fr.	3059.71.
Hasselt-Borgloon, fr.	4544.82.
Maes ycke Lanaeken, fr.	8921.46.
Hasselt-Burg-Leopold, fr.	5724.74.

BINNENLAND.

KIND VERPLETTERD. Zaterdag namiddag is te Anglur eene brouwerskar tegen een kindergroepje gereden waarin zich drie kinderen bevonden. Een kindje werd onder de wielen der kar geworpen en werd het voofd verpletterd. Het is de kleine Alice Lambert, drie jaar oud.

— IJSELIJK ONGELUK. — Vrijdag avond gebeurde eene verpletdering van Rijnopte reen ijselijk ongeluk. Eene werkman, Joseph Gio genaamd, 19 jaar oud, wonende te Welkenraedt, is in een ketel olie en potasch gevallen. De ketel was 4 meter 50 diep en 100 graden gestookt. Het lijk werd letterlijk gekookt uit den ketel gehaald ; toen men het wegbracht viel het in stukken. De broeder van het slachtoffer had den ongelukkige willen ddelen en werd aan de handen verbrand.

— ACETYLEEN ONTPLOFFING OP EEN KASTEEL. — EN DOODS EN EEN ERG GEKWETSTE. — Eene hevige ontplofding van acetyleen heeft Zaterdagavond plaats gehad op het kasteel van Fiemalle-Haute, bij M. de Perpont.

Deze heeft op een der torens van het kasteel een vergasbak van acetyleen ingericht.

De portier had in den morgend het noodige water gestort, om gas voort te brengen, maar er had eene ontsnapping plaats.

De pomp, waar de vergasbak stond, was met zeer veel gas gevuld, toen er den avond, de portier, dragende eene brandende lamp en gevolgd door Mevr. de Perpont er zich bij begaf.

Onmiddelijk had eene ontplofding plaats welke den toren deed instorten. De ongelukkige portier werd op den slag doodgeslagen, Mev. de Perpont kreeg zware kwetsuren.

Men kon gemakkelijk den brand blusschen, door de ontplofding verwekt.

— MIDDEL OM ZICH EENEN OVERJAS AAN TE SCHAFFEN. — Donderdagnamiddag, kwam een persoon in eenen kleinen winkel te Brussel en vroegom eene overjas te koopen, welke hij buiten zag staan. De bestelende kwam met hem op straat en paste hem de overjas. Maar al eerst, kwamen man en jas op de hoeken der straat, het weg zich. De winkelier nam de vlucht en de koopers achterwaarts in.

Ik moet u te zeggen, dat deze laatste een medeplichtige was van den aanvaller.

— De directeur van LISI, die tegen voordag in den « Coupé-Rail » te Brussel verzoeningen geeft, werd zaterdagavond een pauper en een heer in eene kar getrokken door twee honden, voortrollende. Zich buikkende om het rekgardeel van een der twee honden te verdeelen, kreeg hij van zijn pauper eene klauwslag op het hoofd die hem zeer erg verwondde, en dadelijk zijn gelaat met bloed vertrok. Hij wilde zijne orkestingen voortzetten, doch het publiek deed hem door het gerucht « assez ! » de zaal ledig verlaten.

— Uit de omstreken van Rieme heeft men eenen blok marmer losgemaakt van 7 m. × 6 m. × 5 m. wegende meer dan 800 kilos. Deze blok heeft eene overgroote waarde, daar men in deze streken van de schoonste marmersoort van België vindt. In de XVIIⁿ eeuw werd de soort vooral in Frankrijk gebruikt om de paleis van Versailles te versieren en schoonen.

— DEN IVERHEIDSGESTICHTEN IN HENEGOUWEN — Sedert eenen tijd neemt de nijverheid in Henegouwen eene overgroote uitbreiding.

Een rapport heeft de bestuurlijke provincie der provincie de oprichting toegestaan van 25 coke-ovens, 10 electrieiteitscentrales, 6 glasblazerijen 9 kopersmeerijen, enz.

In dat geheel zijn er 196 toelatingen van dien aard gegeven.

— De plechtige wijding van Mgr Heylen als bisschop van Namen zal plaats hebben de 3ᵉ dezer om 9 ure 's morgens. De wijding zal verrichte worden door den kardinaal Goossens. Indien het weder ruk stoelaat, zal de nieuwe prelaat na de wijding, processiewijs naar het bisschoppelijk paleis worden geleid.

— VERTREK DER BELGISCHE AMBULANCIE NAAR TRANSVAAL. — Zooals wij reeds zegden is de Belgische ambulancie van Amsterdam naar Transvaal vertrokken.

De zieken-dienaars zijn meest uit Antwerpen ; enkele Walen zijn er tusschen en verder verscheidene Duitschers die zich vrijwillig hebben aangeboden. Zes zijn er geneesheeren en verplegers bij uit Hamburg en Berijn.

Het vertrek had aan het Atheneum eenen overgroot aantal toeloop van volk uitgelokt.

Om zwari voor twee uren gaf de kleine karavaan zicht bewegling. Een der verplegers ging voorut met vlag van het Roode Kruis.

Allen droegen het kuuine uniform der ambulanciers met de band van het Roode Kruis om den arm en droegen op het hoofd den grooten grijzen vilten hoed.

Op den weg naar de station werden zij door de nicht opgewekte menigte luidruchtig toegejuicht.

Men hoorde : Leve de Boeren ! Leve Transvaal ! en wuifde de vertrekkenden toe met hoeden en zakdoeken.

Bij het vertrek van den trein steeg er nog een luid : Leve Transvaal ! op.

— GOEDKOOP. — In de aanbesteding die te Brugge heeft plaats gehad, voor de levering der eetwaren aan het hebdomadaresverkhuis van Brugge, was de prijs van de laagste aanbieding fr 0-74, per kilo kaas aan. Er moeten er 46,000 kilos geleverd worden.

De laagste aangeboden prijs voor het bier bedroeg fr. 5 6 per hectoliter. De bijgeoorlaten hebben dat 1 fr. Er zeggen dat het 1 stenkobier zuiver hoopbier voorschrift.

∴ *Dodewijzer.* — Amphibie leven zoowel op het water als op het land. Noem mij eens een amphibie, Frantje.

Frantje. — Een matroos, meester.

BUITENLAND.

Engeland.

KWEEK DER VLIEGEN. — Een insektenkenner, de heer William Watkins, is de eerste geleerde die er aan gedacht heeft de schoone insekten te kweeken. Sedert een tiental jaren geeft zij aan geschikte Engelsche en schoone verzamelingen, niet alleenlijk aan liefhebbers maar verzorgd ook nog de groote museums der dierentuinen van heel de wereld. Het is de heer William Watkins die de prachtige vlindervertoonslag in de Zoological Gardens te London gemaakt heeft. Zij eigent museum te Eastbourne heeft eene opperverkte van vier duizend vierkante meters. Zij heeft vlinders die eene waarde hebben van 70,000 franken !

Frankrijk.

DE WERKSTAKINGEN. — De werkstakingen breiden zich uit.

Te Audricourt blijven de werkstakers nu in de stad. De socialistische gezworenen zijn er gaan peroteeren. De geestdrift voor een nieuwen optocht naar Parijs is nog altijd groot.

Te Belfast is de opgewondenheid nog altijd groot. Men vreest dat de werkli den der metalfabrieken den arbeid zullen staken.

Op andere plaatsen is het werk gedeeltelijk hernomen.

— TREINBOTSING. — Tengevolge het verkeerd stellen van wissels, is een belgische trein, van Chimay komend, te Anor op een goederentrein gelopen. De schok was hevig. Al de reizigers werden door elkander geworpen. Negen werden licht gekwetst.

Het ongeluk is toe te schrijven aan de nalatigheid van eene wisselwachter.

Duitschland.

OVERSTROOMING. — Een dam, te Jaworzdt, Labian, is tengevolge van sterke stormen doorgebroken, en de dorpen Jaworzdt, Atteidendorf, Neuheidendorf en Nemarien zijn onder water geloopen.

Rusland.

DE WINTER. — Te St Petersburg teekent de thermometer 6 graden onder zero. De Neva is bevroren. Men is er volop aan 't schaatsen.

Marokko.

SPRINKHANEN. — Een vreeselijke inval van sprinkhanen heeft in dit land plaats gehad. Deze vreeselijke diertjes verwoesten geheel de noordelijke landstreek. De sprinkhanen vliegen in eene kolom welke ongeveer 32 kilometers lang en 5 kilometers breed is. Geheel de oogst is vernield evenzeer als bij ware aldbrand.

Nederlandsch-Indië.

BRAND IN WEST INDIE. — Er heerscht in Westindie, Lijkens de ontvangen bladen, gebrek aan drinkwater ten gevolge van den weinigen regenval, wat niet bevorderlijk is aan het blusschen van eenen brand, die gezamen tijd woelde achter en in de nabijheid der plantage Kwattes overslog.

Een later bericht meldt dat de regen den boschbrand wel een oogenblik heeft gedoofd, maar niet geblusch. De afgebrande oppervlakte was op 27 october drie kilometer lang en anderhalf breed. Verder achter den grond « Nieuw aanleg » ten Noorden, moet de brand ook groote afmetingen hebben.

Oorlog
TUSSCHEN
Engeland en Transvaal

DE « *TIMES* » BEKNIBBELT HEVIG 'T MINISTERIE VAN OORLOG.

De *Times* vraagt onmiddelijke verzending der 6ᵉ divisie, want zegt het blad, **de Boeren zijn overal en sterker dan wij meenden.**

De *Times* valt het ministerie van oorlog aan, dat niet voorzien heeft, dat de skrapeell van geen nut tegen de Boeren was en **omdat men niet genoeg lydietbommen maakte** wier uitwerksels onder de Boeren verschrikkelijk waren.

∴

NIEUW GEVECHT.

Curuman, 27 nov.

De engelsche posten, die door de Boeren aangevallen waren op 18 nov. hebben hunne aanvallers teruggeslagen.

Van de Boeren werden er 50 gedood en 28 gekwetst.

Eene afdeeling Boeren van 500 man is in den avond van den 19 plotseling verdwenen.

De verliezen der Engelschen zijn 1 doode en 1 gekwetste (???)

∴

DE BOEREN TREKKEN SNEL ACHTERUIT.

Durban, 26 nov.

De Gouverneur van Natal, in zijne hoedanigheid van onder-admiraal, heeft eene rechtbank van inlezitneming uitgeroepen.

Het transport van den kruiser *Terrible* is met twee groote en andere kanonnen naar het slagveld vertrokken.

De *Advertiser* bevat een telegram van Estcourt, meldende dat er bevel is gegeven voor eene slagmen ontrukken naar Colenso. De troepen zijn geestdriftig.

Telegrammen van Kruger en Joubert zijn gevonden in 't bezit van eene gevangene. Zij verklaren dat er in het gevecht 10 Boeren gedood en 40 gekwetst zijn. Zij hadden noodig geoordeeld op Warencourt af te zakken.

Allerlei.

ALWEER EEN NIEUW LICHT ! Of liever neen het is een oud licht, zoo oud als de schepping, maar dat men, indien de uitvinder Nicking geen kwakzalver is, op eene nieuwe manier gebruiken zal.

De uitvinder Nicking woont te Logangsport, staat Indiana, die eindelijk, na 10 jaar studie, het middel gevonden heeft om overdag, in glazen bollen, het zonlicht op te vangen, en dit er bij middel van een schikkundig preparaat in te bewaren tot men het noodig heeft.

Zoo zullen de heeren 't Licht in een doosje, of wel in hun metaillon aan de horlogeketting dragen ; de dames sluiten het in hare *ridicule*, in haren armband, en kunnen er ook naar beliefte gebruik van maken.

— EEN VERONTRUSTEND BERICHT VOOR PIANISTEN. — Men meldt dat de olifantstanden zoo schaarsch en duur worden dat drie groote vereenigingen van duitsche pianofabrikanten besloten hebben den prijs met vijf percent te verhoogen.

Alles heeft echter zijne goede zijde en voor de geburen van sommige razende pianisten is dat misschien wel verblijdend.

Echter zal die duurte, gelooven wij, niet ten gevolge hebben dat er minder amitie door zal ontstaan voor hetzeen de Franschen zoo eigenaardig noemen : *Tuquiner l'ivoire*.

— HET REGLEMENT OP HET GEREI. — De belgische wielrijders zullen misschien wel wat sakkeren over het nieuwe reglement, dat zaterdag in voege kwam.

Maar in vergelijking met Holland, wonen zij nog in het land van belofte.

Te Amersfoort, Beeuken, enz. moet de wielrijder zijne bel laten hooren, wanneer hij een ander rijtuig voorbij wil

Te Roermond en Naarden moet de bel bestendig gehoord worden ; te Dubbeldam, Sint-Oedenrode en elders mag men niet bellen.

Te Gudzand en Barneveld moet men roepen en te Lunbroek fluiten.

Te Heyel moeten de cyclisten hunne snelheid matigen om het vee en de verkens niet bang te maken. Te Schellinckhove moeten zij zelfs bij het naderen van kudden vee en verkens, afstappen en te voet gaan.

Te Valkenburg moeten zij op 25 meters afstand van draven de paerden blijven en te Baarderadeel mogen zij die niet voorrijden. Te Putten mogen zij die wel, maar met toelating van den voerman.

Te Cothen moet men 50, te Aalsmeer en te Egmonds 50 meters afstand van elk paerd blijven.

Te Vecht moet hij daarenboven voor zijn machien gaan staan opdat de naderende paerden het niet zouden zien.

Te Wieringerwaard is het verbonden, te rijden na zonsondergang en te Hermijnen en Hemmmer mogen automobielen en motocycles zelfs niet in de gemeente komen.

— WAS, met ZOUT gemengd, maakt u strijkijzer zoo glad mogelijk.

Een vuurwerk-plant.

Eene aardige plant voor boven is het esschenkruid, « Petomnus fraxinella. »

Het esschenkruid is geene kamerplant, maar moet winter en zomer in den hof staan, waar noch vorst, noch sneeuw of regen haar hindert. Ze behoort thuis in het gematigde deel van ons werelddeel en heeft zich hier te lande volkomen geacclimatiseerd.

Kan deze plant reeds warm aanbevolen worden om hare hoogst sierlijke bladeren, die aan eene esch doen denken en oneven gevind zijn, als zij in bloei staat met groote witte of purperen bloemen, wordt men niet moê haar te bewonderen.

Bij nadere beschouwing blijkt ons, dat niet alleen de bloembladeren, maar ook de meeldraden, in één woord de geheele plant eene bergplaats is van oliekleertjes.

Is het na heet, droog weer, zooals men dat in den bloeitijd — juni — verwachten kan, dan verdwijnt die olie en blijft, als het 's avonds zeer stil en warm is, als een onzichtbaar wolkje boven en tusschen de plant hangen.

Een enkel stekske is nu voldoende om een allerzonderlingst vuurwerk te voorschijn te roepen. 't Is alsof de geheele plant in vlam en rook opgaat, zonder nochtans in het minst te schadigd te worden ; 't is blijkbaar een phosphorisch vuur.

Deze aardige, voor anderen onbegrijpelijke verrassing, kan men zijnen vrienden meermaalen herhalen, want na verloop van twee warme dagen kan men gerust de proef herhalen. Deze zal volkomen gelukken, als 't maar zoet weêr is.